

Herinneringen aan Piper Alpha

Juli 2013

Deze maand is het 25 jaar geleden dat 180 km ten noorden van Aberdeen de ramp met het Piper Alpha boorplatform gebeurde. Op 6 juli 1988 werd het platform vernietigd na een serie van explosies en branden. Toen dit gebeurde waren er 226 mensen aan boord. Uiteindelijk vielen er 165 doden, waaronder ook twee mensen van de hulpdiensten die waren uitgerukt. Er bleven slechts brokstukken van het platform over.

Het onderzoek werd bemoeilijkt door gebrek aan bewijsmateriaal. Op basis van ooggetuige verslagen was de conclusie dat er lichte koolwaterstoffen vrijkwamen bij een poging een pomp te starten, maar deze stond klaar voor onderhoudswerk. Degenen die de pomp startten, wisten niet dat een veiligheidsventiel op de persleiding van de pomp was verwijderd. Een niet vast gezette afdekplaat dekte het ontstane gat af. De lokatie ervan was slecht zichtbaar voor degenen die de pomp startten. Dus ontstond er lekkage langs die plaat. De gaswolk “vond” een ontstekingsbron. Het was toen ongeveer 10 uur ‘s avonds. Om 1 uur ‘s nachts, drie uur later, was er van het platform weinig over en was het merendeel van de bemanning omgekomen.

Zoals te verwachten bij een dergelijke grote ramp, toonde het onderzoek aan dat er meerdere basisoorzaken waren. Deze hadden te maken met het ontwerp en het opereren van het platform, met veiligheidscultuur, met de manier van bestrijden en met training. Hieronder gaan we op twee aspecten in omdat deze, voor iedereen die op een fabriek werkt, belangrijk zijn.

Wat kun jij doen?

➔ **Wachtoverdracht en communicatie.** Tijdens wachtoverdracht werd de status van de pomp besproken, maar niet genoemd werd het werk aan het veiligheidsventiel. Evenmin werd het veiligheidsventiel genoemd in de logboeken van de onderhouds- en operationele afdelingen. Mensen op het platform wisten dat er vaker problemen waren met de wijze van wachtoverdracht en het bijhouden van de logboeken.

- **Leg altijd de status van alle installaties goed vast. Communiceer deze ook in heldere taal met de nieuwe ploeg aan het einde van jouw wacht. Neem hier de tijd voor, zodat ze volledig bekend zijn met het wel en wee van de operatie en van het onderhoudswerk.**

➔ **Werkvergunningen.** De procedure voor werkvergunningen werd niet consistent uitgevoerd. Er ontbraken bijvoorbeeld vaak de vereiste handtekeningen en de resultaten van gastesten. Operationele medewerkers controleerden niet hoe het werk erbij stond als onderhoudsmensen weg waren. Ook was er geen controle als de vergunning aangaf dat het werk klaar was. Afgehandelde vergunningen werden niet persoonlijk terug gegeven, een eis in de procedure, maar op een bureau gelegd.

- **Volg altijd nauwgezet werkvergunningen procedures. Ook met betrekking tot documenteren, communiceren en archiveren. Sla geen stappen over en controleer zelf alles wat op de vergunning staat. Neem nooit aan dat alles op de juiste manier gedaan is – als je de vergunning moet tekenen, controleer eerst zelf.**

Meer over Piper Alpha in de Beacon van juli 2005 en een nog incident over werkvergunningen in de Beacon van september 2007.

Volg altijd procedures voor wachtoverdracht en werkvergunningen; denk aan Piper Alpha!